

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (17-11 באפריל 2012)

עיקרי המסמך

פעילים אנטי-ישראלים מוחים בשדה התעופה שרל דה גול שבפריס
לאחר שעלייתם לטיסה לישראל נמנעה (youtube.com)

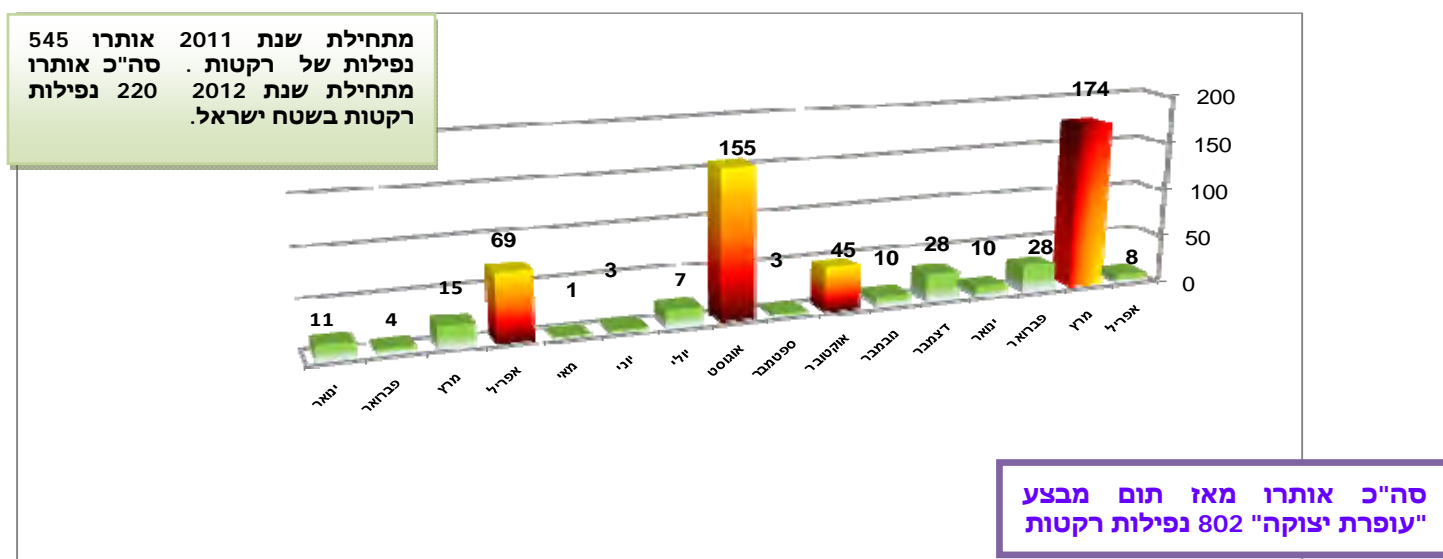
- נמשך ירי רקטות מרצועת עזה. השבוע נפלו שתי רקטות בשטחים פתוחים בנגב המערבי. במעבר בקעות, שבבקעת הירדן, נעצר פלסטיני כשברשותו שבעה מטעני חבלה מאולתרים.
- במהלך מסע אופניים של קבוצת פלסטינים ופעילי שמאל פרו-פלסטינים בכביש הבקעה התפתחה תגרה בינם לבין חיילי צה"ל. בסרטון שהופץ ביוטיוב נראה סגן מפקד חטיבת בקעת הירדן כשהוא מכה בקת רובה פעיל שמאל דני. **הקצין הושעה לאלתר מתפקידו** עד לקיום תחקור יסודי בנושא. **הדרג המדיני והצבאי הבכיר במדינת ישראל, כולל ראש הממשלה, גינה בחריפות את התנהגות הקצין.**
- מטס ההתרסה לישראל עבר ללא אירועים חריגים. בנמל התעופה בן גוריון התקיימו הפרות סדר מצומצמות ובכמה מוקדים באירופה (צרפת, הבולטת שבהם) התקיימו אירועי מחאה של פעילים, שעלייתם למטוס נמנעה. מספר הפעילים, שהצליחו להגיע לנמל התעופה בן גוריון, היה קטן (78) ונפל בהרבה מהצהרות/ ציפיות המארגנים.

אירועים בולטים בדרומה של ישראל

ירי רקטות לעבר הנגב המערבי

■ **נמשך ירי הרקטות מרצועת עזה.** בליל 15-16 באפריל נפלו שתי רקטות בשטחים פתוחים בנגב המערבי. לא היו נפגעים.

ירי רקטות לעבר יישובי הנגב המערבי¹

הערות: * סיכומי חודש מרץ כוללים 50 רקטות שיוטרו על ידי מערכת "כיפת ברזל" בסבב ההסלמה האחרון.
 ** בחודש אפריל נורו שלוש רקטות לעבר העיר אילת.
 *** בסטטיסטיקה לא נכללו רקטות, שנפלו בשטח רצועת עזה.

אירועים בולטים ביהודה ושומרון

פעילות בשטח

■ כוחות הביטחון הישראליים המשיכו בפעילות סיכול ומנע ברחבי יהודה ושומרון. במסגרת זאת בוצעו מעצרים של חשודים בפעילות טרור והוחרמו אמצעי לחימה. כוחות הביטחון טיפלו גם בהפרות סדר מקומיות, במסגרתן יודו אבנים לעבר כוחות הביטחון.

תקרית אלימה בבקעת הירדן

■ ב-14 באפריל יצא לדרכו מסע אופניים בבקעת הירדן בהשתתפות קבוצה של כ-250 פלסטינים ופעילי שמאל אירופאים פרו-פלסטינים. המסע החל ליד יריחו והסתיים באזור הג'פטליק. במהלכו

¹ נכון ל-17 באפריל 2012.

עצרו כמה חיילי צה"ל את משתתפי המסע בכביש הבקעה, בצומת סמוך לכפר עוג'ה, ובמקום התפתחה תגרה.

■ **בסרטון, שהופץ באינטרנט, נראה סגן מפקד בקעת הירדן, כשהוא נוהג באלימות ומכה פעיל שמאל דני באמצעות קת רובה M-16.** דובר צה"ל הדגיש כי **המדובר באירוע חמור המנוגד לערכי צה"ל** וכי אין שום הצדקה לאלימות. אולם הדובר ציין כי הצילומים שהופצו אינם מראים את התקרית כולה באשר מאחורי 20 פעילי השמאל האנרכיסטים היו עוד 200 פלסטינים, שניסו לרדת לכביש הבקעה ולחסום את הכביש (ראיון עם דובר צה"ל ברשת ב', 16 באפריל).

■ **סגן מפקד חטיבת הבקעה הושעה לאלתר מתפקידו עד לסיום "תחקיר יסודי ומעמיק בנושא".** בנוסף לכך הורה הפרקליט הצבאי הראשי **על פתיחת חקירת מצ"ח**, שעל פי ממצאיה יוחלט האם להגיש נגד הקצין כתב אישום (אתר דובר צה"ל, 16 באפריל). **הדרג המדיני והצבאי הבכיר במדינת ישראל, כולל ראש הממשלה, שר הביטחון והרמטכ"ל, גינה בחריפות את התנהגות הקצין.** הבכירים השונים הדגישו כי **התנהגות זאת נוגדת את ערכי צה"ל ואינה מאפיינת את חיילי ומפקדי צה"ל.**

מעצר פלסטיני כשברשותו מטעני חבלה במעבר בקעות

■ ב-11 באפריל נעצר פלסטיני ע"י חיילי יחידת המעברים של המשטרה הצבאית במעבר בקעות, שבבקעת הירדן. **ברשותו נמצאו שבעה מטעני חבלה מאולתרים**, שלושה סכינים וקליעים. המחבל הועבר לחקירת כוחות הביטחון (אתר דובר צה"ל, 11 באפריל 2012).

■ יוזכר כי לפני כשלושה חודשים **התרחשו שני אירועים נוספים במעבר בקעות:** בראשון שבהם, מחבל החמוש במטען צינור התקדם לעבר כוח צה"ל כשהוא קורא "אללה הוא אכבר". משהתעלם מקריאות החיילים לעצור נפתחה לעברו אש והוא נהרג. באירוע נוסף פתח צה"ל באש לעבר פלסטיני חשוד, שניסה לבצע פיגוע דקירה במחסום. הפלסטיני נפצע קשה ומת מפצעיו לאחר שפונה לקבלת טיפול רפואי (אתר דובר צה"ל, 11 באפריל 2012).

המצב ברצועת עזה

הקלה זמנית במשבר הדלק ברצועה

■ לאחרונה הושגה **הקלה זמנית במשבר הדלק ברצועה** בעקבות הזרמת סולר מישראל לתחנת הכוח בעזה, בהתאם להסכמה, שהושגה בין חמאס לרשות הפלסטינית. לנוכח זאת חל

שיפור באספקת החשמל לרצועה וחלה התאוששות בהיקף תנועת כלי הרכב. מנגד, מתמהמהת הגעת ספינת הדלק מקטר, שאמורה הייתה לתרום להקלה במשבר².

תחנת הכח של עזה: החלה לקבל סולר לתעשייה (gazayouth.net)

מאמר ביומון מצרי תוקף בחריפות את חמאס

■ על רקע משבר הדלק, ובעקבות ניסיונות חמאס להטיל על מצרים את האחריות לו, פורסם ביומון המצרי "אלמצרי אליום" מאמר שכותרתו "מצרים והשיקולים השגויים של חמאס" (16 באפריל). כותב המאמר, **ד"ר טארק פהמי**, ראש היחידה ללימודים ישראליים במרכז הלאומי ללימודי המזרח, **תוקף בחריפות את חמאס** על ניסיונותיה להטיל על מצרים את האחריות למשברים שלה (משבר הדלק, משבר המו"מ עם פתח).

■ ד"ר טארק פהמי כותב בין השאר:

● חמאס סברה, כי לאחר הגעת האחים המוסלמים לשלטון, יהיה לה קל לפעול להעברת סחורות ושירותים דרך מעבר רפיח או דרך המנהרות, "עם כל ההישגים והרווחים הכרוכים בכך". התנהגותה של חמאס הייתה **"כאילו שאדמותיה של מצרים הפכו לנחלתה של תנועת חמאס". אולם חמאס שכחה כי קיימים "קווים אדומים" לביטחון הלאומי של מצרים.**

● **קיימת בעזה "בעיה ביטחונית" כתוצאה "מההתפשטות האסטרטגית של הפלגים הפלסטינים", הנוהגים ככל העולה עם רוחם בשטח סיני.** ארגונים פלסטינים אלו מהווים איום על בטחונה הלאומי של מצרים כתוצאה של "פעולות לא חוקיות" כלפי ישראל (קרי, ניסיונות פיגוע מסיני). כתוצאה מכך "קיימים חששות [במצרים], כי פעולותיה של ישראל יחולו בפעמים הבאות על סיני ולא על הרצועה".

● **חמאס חותרת לסבך את מצרים בעימות עם ישראל,** שכן "הפעולות הבלתי חוקיות" (קרי, פיגועי הטרור) **מעניקות עילה לישראל לכבוש מחדש שטח מסיני** לשם הפיכתו לאזור חיץ להגנה על בטחונה. ייתכן כי חמאס מעריכה, שעליית האחים המוסלמים

² לאתר אינטרנט המזוהה עם חמאס הודלף "ממקורות ביטחוניים", כי המודיעין הכללי המצרי מעכב את הגעת הספינה הקטרית הנושאת 25,000 טון דלק. על פי האתר טוען המודיעין המצרי, כי קטר לא הודיעה מראש על שליחת ספינת הדלק לנמלים במצרים. קטר מצידה טוענת, כי היא לא קיבלה היתר משלטונות מצרים להעביר את הדלק לרצועה (אלרסאלה.נט, 9 באפריל). להערכתנו המדובר בהדלפה חמאסית, בהמשך להאשמות קודמות של חמאס בעניין אחריות מצרים למשבר הדלק.

לשלטון, יוצרת הזדמנות למלחמה מצרית-ישראלית **אולם עלותה של מלחמה שכזאת עבור מצרים תהיה גבוהה.**

■ מאמר זה נכתב, להערכתנו, **במסגרת חילופי מהלומות תקשורתיות בין מצרים וחמאס**, על רקע משבר הדלק ברצועה. אולם מעבר לכך יתכן והוא מבטא גם **מורת רוח אוטנטית הקיימת במצרים מאחורי הקלעים**, באשר לאופן התנהלותה של חמאס כלפי מצרים ולניסיונותיהם של ארגוני הטרור הפלסטינים לתקוע יתד בסיני ולהפוך את שטח מצרים למוקד פעילות טרור נגד ישראל.

הוצאה להורג של שלושה פלסטינים ע"י ממשל חמאס

■ ב-7 באפריל 2012 הודיע ממשל חמאס ברצועה על **הוצאה להורג בתלייה של שלושה תושבים מקומיים**. אחד מהם הורשע ע"י בית המשפט הצבאי בעזה בשיתוף פעולה עם ישראל. השניים האחרים הוצאו להורג בשל רצח בכוונה תחילה לאחר שהורשעו ע"י בית משפט אזרחי בעזה (אתר משרד הפנים של ממשל החמאס, 7 באפריל; BBC.co.uk).

■ ההוצאות להורג **גררו ביקורת קשה כלפי חמאס** מצד הרשות הפלסטינית והאיחוד האירופי:

• **הרשות הפלסטינית** טענה כי ההוצאה להורג **אינה חוקית**, באשר יו"ר הרשות הוא זה האמור לאשר ביצוע גזר דין מוות (bbc.co.uk)³. **לואא (אלוף) עדנאן דמירי**, דובר מנגנוני הביטחון של הרשות, כינה את ההוצאות להורג **צעד בלתי חוקי**, המכוון נגד השלטון הפלסטיני הלגיטימי, והמחריף את הפילוג בזירה הפנים-פלסטינית. לדבריו זהו המקרה התשיעי של הוצאות להורג, שמבצעת חמאס. הוא הוסיף, כי **חמאס לא נחקרה בעניין מאות פשעי רצח, שהיא ביצעה נגד תושבים חפים מפשע**, בהם היו מעורבים אישים ידועים, שחלקם מחזיקים בעמדות מפתח בממשל חמאס ברצועה (ופא, 9 באפריל 2012)

• **משלחות האיחוד האירופי בירושלים ובראמללה** גינו את ההוצאות להורג והביעו התנגדותם העקרונית לעונש המוות אותו כינו "אכזרי ובלתי הומני". הם קראו לממשל חמאס ברצועה להתאים עצמו לעמדת הרשות הפלסטינית כמו גם למגמה העולמית של הימנעות מהוצאות להורג (אתר חדשות האיחוד האירופי, 10 באפריל 2012).

מעצר שלושה פלסטינים, שהיו בדרכם ללוב, על מנת לרכוש כלי נשק

■ בכלי התקשורת המצרים והפלסטינים נמסר, כי מנגנוני הביטחון המצרים עצרו בצפון סיני כלי רכב נהוג ע"י מצרי ובו שלושה פלסטינים, שהסתננו ב-13 באפריל לשטח מצרים באופן בלתי חוקי. שלושת הפלסטינים **הודו כי היו בדרכם ללוב על מנת לרכוש כלי נשק ולהבריח אותם לרצועת עזה דרך המנהרות** (פורטל אלופד, 14 באפריל 2012).

³ במקרה דומה הוצאו להורג בעזה ב-18 במאי 2010 שלושה פלסטינים באשמת רצח בכוונה תחילה. הדבר עורר בזמנו תרעומת מצד הרשות הפלסטינית ומצד אנשי משפט פלסטינים. הללו טענו כי ההוצאה להורג אינה חוקית וכי אבו מאזן יו"ר הרשות אמור לחתום על צו ביצוע גזר דין מוות (Arabic.people.com.cn).

■ חקירת מנגנוני הביטחון המצריים באלעריש העלתה כי השלושה הינם תושבי ג'באליא, שבצפון הרצועה, אשר משתייכים לחטיבות צלאח אלדין, הזרוע הצבאית של ועדות ההתנגדות העממית (סוכנות מען, 14 באפריל 2012). ארגון ועדות ההתנגדות העממית מצידו הכחיש כל קשר בינו לבין שלושת הפלסטינים שנעצרו (אתר קאום, 14 באפריל).

פעילות מדינית של הרשות הפלסטינית

פגישה בין ראש ממשלת ישראל לבין משלחת של הרשות הפלסטינית

■ ב-17 באפריל עומדת להתקיים בירושלים פגישה בין ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו לבין משלחת של הרשות הפלסטינית בראשות ראש הממשלה סלאם פיאד. המשלחת הפלסטינית אמורה למסור לבנימין נתניהו איגרת מיו"ר הרשות אבו מאזן בעניין הקיפאון בתהליך המדיני.

■ לדברי "גורמים בלשכת ראש הממשלה", המצוטטים ב"הארץ", צפוי ראש הממשלה להדגיש בפני המשלחת הפלסטינית, שהוא מעוניין להיפגש בהקדם באופן אישי עם אבו מאזן. שני הצדדים אמורים לקבוע מועד לפגישה נוספת בראמאללה בין שליחו של ראש הממשלה עו"ד יצחק מולכו לבין אבו מאזן בה יעביר תשובה לאיגרת הפלסטינית ("הארץ", 17 באפריל).

התייחסות אבו מאזן למהלכיה המדיניים הבאים של הרשות

■ טרם הפגישה התבטא אבו מאזן, יו"ר הרשות הפלסטינית, כי בכוונת הרשות למצות מספר צעדים מדיניים מול ישראל וארה"ב, ורק לאחר מכן להחליט האם יש צורך בפניה מחדשת למוסדות האו"ם. אבו מאזן ציין כי בשלב הראשון תמסור הרשות איגרת מדינית לידי ראש הממשלה נתניהו; בשלב השני היא תמתין לקבלת תשובה כתובה מטעמו; ובשלב השלישי תפנה לארה"ב על מנת שזו תסייע בחידוש המו"מ על בסיס הסכמת ישראל להפסקת הבנייה בהתנחלויות והסכמתה לגבולות 1967; לדבריו אם המהלכים הללו לא יצליחו תשקול הרשות לפנות מחדש למוסדות האו"ם (אלאיאם, 15 באפריל 2012).

סוגיית האסירים הפלסטינים

אירועי "יום האסיר" בשטחים

■ ב-17 באפריל, "יום האסיר הפלסטיני", ובסמיכות זמנים למועד זה, התקיימו אירועי מחאה במקומות רבים ב"שטחים", שאכונו ע"י פתח, חמאס וגורמים פלסטינים נוספים. האירוע המרכזי ביהודה ושומרון (16 באפריל) התקיים בכפר עראבה (מחוז ג'נין) בסימן הזדהות עם המחבל מהג'יהאד האסלאמי בפלסטין, ח'צ'ר עדנאן, העומד להשתחרר ממעצר מנהלי. ב-17 באפריל

אמורה להתקיים "עצרת לאומית" בראמללה לרגל "יום האסיר". בצפון רצועת עזה התקיימה ב-13 באפריל תהלוכת הזדהות עם האסירים.

■ להלן כמה התבטאויות בולטות לרגל "יום האסיר":

• **עיסא קראקע, שר האסירים והמשוחררים ברשות הפלסטינית** קרא לכל הפלסטינים, ב"שטחים" ובחול, להשתתף באירועי "יום האסיר". לדבריו יתקיימו גם פעילויות תמיכה באסירים הפלסטינים בירדן, מצרים, תורכיה וצרפת. **הוא קרא להטיל חרם אקדמאי, תרבותי, כלכלי, ומדיני על ישראל** בשל מה שכינה אי עמידתה באמנות ובהחלטות או"מ (ערץ אלקדס, 16 באפריל).

• **אסמאעיל הניה, ראש ממשל החמאס**, טען כי ישראל מבצעת "פשעי מלחמה" נגד האסירים הפלסטינים. הוא פנה בקריאה לממשלות העולם הערבי להפסיק את הנורמליזציה עם ישראל ולגרש את שגרירי ישראל מבירותיהם כתמיכה בעם הפלסטיני באסירים הפלסטינים. **הניה גם קרא לארגוני המחבלים ("פלגי המאבק והג'האד") לעשות מאמץ כדי לשחרר את האסירים** משום שזוהי "הדרך היחידה שאילצה את הכיבוש [קרי, ישראל] לשחרר אסירים" (ערץ אלאקצא, 16 באפריל).

• **ד"ר חנאן עשראוי, חברת הוועד הפועל של אש"פ**, פרסמה גילוי דעת בו קראה **לבנאם את בעיית האסירים**. היא קראה **לארגן "אינתיפאדה משפטית"** נגד "החקיקה הישראלית העושקת נגד האסירים" **בדגש על המעצר המנהלי**, שלטענתה "אינו עולה בקנה אחד עם החוק הבינלאומי והאנושי". העיתון אלקדס שפרסם את גילוי הדעת (17 אפריל) ציין כי ארגונים ומוסדות בינלאומיים קראו לפנות לישראל ולבקש ממנה הבהרות בעניין זה.

כוונה לשביתת רעב של אסירים פלסטינים בישראל

■ **עיסא קראקע, שר האסירים והמשוחררים ברשות הפלסטינית**, הודיע **כי 1,600 אסירים פלסטינים, שבבתי כלא ישראלים יחלו ב-17 באפריל בשביתת רעב** על מנת לשפר את תנאי מאסרם (ופא, 14 באפריל 2012). יו"ר "מועדון האסיר", **קדורה פארס**, מסר כי הפילוג בין פתח לחמאס מעיב על שביתת הרעב המתוכננת של האסירים. לדבריו חמאס, הג'האד האסלאמי בפלסטין וכמה ארגונים נוספים יחלו לשבות ב-17 באפריל, בעוד שאסירי פתח טרם קבעו מועד לתחילת שביתת הרעב שלהם (רויטרס, 14 באפריל). על פי התקשורת הישראלית (ynet, 17 באפריל), 1200 אסירים הכריזו ב-17 באפריל, שהם פותחים בשביתת רעב.

נמשכות קריאות לחטיפת ישראלים

■ על רקע הבולטות בתקשורת הפלסטינית ובציבור הפלסטיני לה זוכה סוגיית האסירים הפלסטינים, **נמשכות קריאות של בכירים בחמאס לחטוף ישראלים** על מנת להשתמש בהם

כ"קלפי מיקוח" לשחרור אסירים פלסטינים. מלבד קריאתו של **ראש ממשל החמאס אסמאעיל הניה**, כפי שצויינה לעיל, בלטו השבוע התבטאויות נוספות בעניין זה:

• **ד"ר אחמד בחר**, סגן יו"ר המועצה המחוקקת מטעם חמאס, קרא לארגוני המחבלים ("ההתנגדות הפלסטינית") **לפעול בצורה "רצינית ומעשית" לשם מימוש עסקת חילופין נוספת**. דבריו אלו נאמרו בישיבת סיעת חמאס במועצה המחוקקת לרגל "יום האסיר" (מען, 16 באפריל 2012).

• **אסמאעיל רצ'ואן**, בכיר בחמאס ברצועה, הדגיש כי ישראל לא מבינה אף שפה מלבד שפת הכוח, **"שפת הלקיחה בשבי ושפת חילופי האסירים"**. לדבריו "זוהי הדרך האסטרטגית היחידה שתגרום לישראל להיענות לדרישות האסירים" (ערוץ אלעאלם, 9 באפריל).

• **תופיק אבו נעים**, אסיר פלסטיני ששוחרר ב"עסקת שליט", אמר בנאום לרגל "יום האסיר" ברצועה כי הסיסמא של חמאס הינה, **שלא יישאר אף פלסטיני בבתי הכלא הישראליים**. הוא קרא לארגוני המחבלים ("ההתנגדות") לשבות חיילים ישראלים על מנת "לטהר" את בתי הכלא (אלרסאלה נט, 13 באפריל).

אירועים תודעתיים

מטס התרסה לישראל (סיכום ראשוני)

התכנון והמתכננים

■ **ב-15 באפריל 2012 התקיים אירוע התרסה נוסף**, במהלכו התכוונו מאות רבות של פעילים אנטי-ישראליים להגיע לנמל התעופה בן גוריון באמצעות חברות תעופה אזרחיות, **במטרה לעורר פרובוקציה תקשורתית ולהפר את הסדר הציבורי**. מנמל התעופה הם היו אמורים לצאת לבית לחם ולהשתתף באירוע פלסטיני מקומי. מטס ההתרסה, **שתוכנן ע"י פעילים וארגונים הנוטלים חלק במתקפת הדה-לגיטימציה נגד ישראל**, נועד להביע תמיכה בפלסטינים ולהציג את מדינת ישראל כ"מדינת אפרטהייד", המגבילה את התנועה החופשית אל ה"שטחים" הפלסטינים ומתוכם.

■ על מארגני האירוע נמנים פעילים וארגונים באירופה ובשטחי הרשות הפלסטינית, שהיו מעורבים באירועים תודעתיים קודמים, **במסגרת מתקפת הדה-לגיטימציה נגד ישראל**. שני פעילים בלטו בקרב מארגני מטס ההתרסה:

• **אוליביה זמור**, פעילה צרפתייה-יהודיה מהשמאל הקיצוני, נשיאת ארגון EuroPalestine, הינה דמות מרכזית, הנוטלת חלק בפעילות אנטי-ישראלית בצרפת. היא נמנית על מובילי קמפיין החרם נגד ישראל (BDS) ועל מארגני המטס בשנה שעברה (8 ביולי 2011). לאחרונה גזר עליה בית משפט בצרפת עונש של מספר חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי בגין "הסתה לחרם", בשל פעילותה במסגרת קמפיין ה-BDS נגד ישראל (העומדת בניגוד לחוק הצרפתי).

אוליביה זמור, ממארגני המטס, משתלחת בישראל וטוענת, כי ה"מצור" שישראל מטילה על רצועת עזה התרחב גם לגדה המערבית (dailymotion.com)

• **מאזן קומציה**, ד"ר לביולוגיה מאזור בית לחם, למד בארה"ב, מלמד באוניברסיטת ביר זית, מגלה פעילות אנטי-ישראלית אינטנסיבית. הוא נמנה על מארגני הפגנות בלעין, משתתף פעיל בהם, ועומד בקשר עם ארגון ה-ISM ועם ארגונים אנטי-ישראלים נוספים במערב. מאזן קומציה הינו מובילי קמפיין החרם נגד ישראל (BDS) וממארגני "הצעדה העולמית לירושלים" (30 במרץ 2012). מאזן קומציה שולל את פתרון שתי המדינות ומגלה פעלתנות רבה בפיתוח תפיסת "ההתנגדות העממית". בעבר הוא השווה בין ישראל לבין המשטר הנאצי בגרמניה, טען כי ישראל גרועה ממשטר האפרטהייד בדרום אפריקה, וגילה פעילות רבה ב"שבוע האפרטהייד" המתקיים במסגרת מתקפת הדה-לגיטימציה נגד ישראל.

הביצוע

■ בפועל, עבר מטס המחאה **בשקט יחסי** וזכה לתהודה תקשורתית מוגבלת. מרבית הפעילים, שרכשו כרטיסים לישראל, לא הורשו לעלייה על המטוסים בנמלי המוצא. **כמו באירועים תודעתיים קודמים גם הפעם התגלה פער גדול בין התבטאויות המארגנים (שציפו לבואם של 1500-2000 פעילים) לבין המציאות בשטח**. ביום הביצוע הצליחו להגיע לנמל התעופה בן גוריון **78 פעילים**, מספר קטן בהרבה מהציפיות וגם מזה של המטס בשנה הקודמת (במטס ההתרסה הקודם הצליחו להגיע לישראל כ-130 פעילים, רובם מצרפת ומבלגיה). פעילים **בודדים** הצליחו להגיע לבית לחם.

■ מתוך 78 המשתתפים שהצליחו להגיע לנמל התעופה בן גוריון **60 נעצרו ו-18 מהם הוחזרו למדינות מוצאם כבר במהלך ליל ה-15 באפריל**. השאר הועברו למתקני משמורת עד לסיום ההליכים להטסתם חזרה לחו"ל. מרבית הפעילים שהגיעו לישראל הינם **צרפתים** (51) והשאר **בריטים** (11), **איטלקים** (6), **קנדים** (5), **ספרדים** (2), **שוויץ** (1), **ארה"ב** (1), **ופורטוגל** (1) (ידיעות אחרונות, 16 באפריל).

■ בנמל התעופה בן גוריון התקיימו כמה הפרות סדר מצומצמות, **שהנוכחות הביטחונית הישראלית המאסיבית מנעה התפתחותם לאירוע פרובוקטיבי חריג**. עיקר המחאות התקיימו ע"י פעילים, שעלייתם למטוס נמנעה, **בנמלי אירופה השונים**. בלטה הפגנה בנמל התעופה **שרל דה גול** שבפריס בה נטלו חלק עשרות פעילים, שקראו להחרים את ישראל והשמיעו קריאות גנאי נגד החברות שסירבו להטיסם. כמה מהם התעמתו עם אנשי ביטחון מקומיים ומספר פעילים נעצרו. מחאות (בהיקף מצומצם) התקיימו בנמלי התעופה של **בריסל, ג'נבה ורומא**. באחד המקרים התפרע אזרח פורטוגלי במהלך הטיסה של נתיבי האוויר הירדניים והוא נעצר עם ירידתו מהמטוס.

פעילים מתפרעים ומתנגדים למעצר
בבריסל (youtube.com)

סיכום

■ **מטס המחאה, כמו אירועים תודעתיים קודמים ובתוכם הצעדה לעבר גבולות ישראל, לא הצליח להערכתנו למלא אחר ציפיות מארגניו**. זאת, **בשל מספר סיבות**: הפעילות הביטחונית והמדינית המקדימה, שנקטה ישראל; שיתוף הפעולה מצד חברות תעופה השונות במניעת עלייתם של פעילים מנועי כניסה לישראל; הסתייגות בקרב הקהילה הבינלאומית מהמטס (ארה"ב, צרפת, בריטניה, גרמניה ואיטליה הזהירו את אזרחיהן מפני השתתפות במטס); העדר תהודה נרחבת בתקשורת הבינלאומית והערבית, שנבעה מסיום האירוע ללא פרובוקציות חריגות⁴ ומסדר היום התקשורת העמוס של התקשורת (האירועים בסוריה, השיחות בין נציגי המעצמות לאיראן).

⁴ הסרטון ששודר בכלי התקשורת ב-15 באפריל בו נראה קצין צה"ל מכה פעיל שמאל דני בבקעת הירדן סיפק הזדמנות להביך את ישראל ולהשגת תהודה תקשורתית, שלא הושגה במטס.

■ **פעילי המטס מצידם, הודו כי מספר הפעילים שהגיעו לישראל נפל בהרבה מהמצופה.** אחד מהמארגנים הפלסטינים של המטס **עבד אלפתאח אבו סרור**, מסר במסיבת עיתונאים בבית לחם, **כי המארגנים ציפו לבואם של 1500-2000 פעילים** והביע את אכזבתו על כך שפעילים רבים לא הצליחו להגיע. אולם הוא טען כי למרות זאת, נחל האירוע הצלחה בפן התקשורתי באשר הוא חשף, לטענתו, את "העושק הישראלי" ואת ה"סחטנות" שהפעילה ישראל נגד ממשלות בעולם ונגד חברות תעופה (ערץ אלקדס המזוהה עם חמאס, בשידור ישיר ממסיבת עיתונאים בבית לחם, 15 אפריל 2012).